

GRECSÓ ZOLTÁN SZABOLCS

+36307298896
info@grecso.com
<https://grecso.com>

PORTFÓLIÓ

ÖNÉLETRAJZI ÖSSZEFOGLALÓ

Grecsó Zoltán Szabolcs vagyok, táncművész, koreográfus és pedagógus. 1983-ban születtem Szentesen, és már gyermekkoromban élénk vonzalmat éreztem a színpadi jelenlét, az önkifejezés és a mozgás iránt. Tanulmányaimat a szentesi Horváth Mihály Gimnázium drámatagozatán végeztem, ahol komplex művészeti nevelésben részesültem – a beszédtechnika, a modern tánc, a filmesztétika és a színházi alapismeretek oktatása erősen megalapozta későbbi alkotói gondolkodásomat. Mestereim közül különösen meghatározó volt Dózsa Erzsébet, aki bevezetett Grotowski és Peter Brook gondolatvilágába – ez a szemléletmód a mai napig formálja művészi attitűdömet.

Felsőfokú tanulmányaimat a linzi Anton Bruckner Privatuniversitát modern tánc szakán folytattam, ahol többek között Esther Linley, Harmen Tromp, Betty Schiffer, Johannes Randolph és Martin Sonderkamp voltak a tanárain. A képzés holisztikus, kortárs szemlélete lehetővé tette, hogy táncművészi praxisomat a technikai felkészültség mellett filozófiai és esztétikai alapokra is építsem. 2019-ben modern táncpedagógusként diplomáztam a Magyar Táncművészeti Egyetemen.

Művészi érdeklődésem fókuszában a test, mint önálló jelentéshordozó médium áll. Azokra az alkotói helyzetekre keresem a választ, ahol nem a külső eszközök, hanem a test és a tér közvetlen kapcsolata teremti meg a jelentést. E tekintetben közel érzem magam Grotowski színházeszményéhez: meggyőződésem, hogy a legegyszerűbb eszközök is képesek mélyen reflektív, komplex tartalmak közvetítésére. Munkáimban gyakran ötvözöm a kortárs tánc, a performansz és a színház elemeit. Az évek során olyan alkotókkal és társulatokkal dolgoztam együtt, mint Frenák Pál, Goda Gábor, Duda Éva vagy Jonah Bokaer.

Pedagógusként 2003 óta tanítok kortárs táncot, kontakt improvizációt, partneringet és integrált anatómiát. Oktatói szemléletem középpontjában az elfogadó, kísérletezésre nyitott légkör megteremtése áll. Hiszek abban, hogy a mozgás megértése elsőbbséget élvez az erő alkalmazásával szemben, és hogy a tudás mindig megelőzi a technikai kivitelezést. Óráimon hangsúlyt kap az önismeret, a testtudatosság és a kreatív szabadság kibontakoztatása. Ugyanaz az alapelv vezérel, mint alkotóként is: elég egy test és egy tér.

TÁNCMŰVÉSZI KARRIER

A linzi tanulmányaim befejeztével Magyarországra visszatérve egyaránt vonzott a fizikai színház és a kortárs tánc világa – kezdetben nehezen tudtam eldönteni, melyik irányban érdemes elmélyülnöm. Úgy érzem, szakmai utamat nem annyira a tudatos tervezés, mint inkább a körülmények és lehetőségek spontán alakulása formálta. Pályámat Goda Gábor Artus társulatánál kezdtem, amely alapjaiban formálta a test színpadi jelenlétével kapcsolatos gondolkodásomat. Ugyanakkor már ekkor éreztem, hogy olyan fizikai kihívásokra is vágyom, amelyek túlmutatnak a fizikai színház eszköztárán. Ennek hatására csatlakoztam előbb a MU Terminál kutatói ösztöndíjprogramjához, majd szólistaként a Frenák Pál Társulathoz. Ezt követően szabadúszó táncművészként dolgoztam többek között Juhász Katával, Pataky Klárával, valamint rendszeresen alkottam az Andaxínházzal és a Duda Éva Társulattal is. A Forte Társulat vendégművészeként lehetőségem nyílt Nigel Charnockkal, míg a Duda Éva Társulat révén Lionel Hoche-sal is együtt dolgozni.

Egy véletlen találkozás vezetett Jonah Bokaer amerikai koreográfushoz, akivel később négy különböző produkcióban is együttműködtünk. Ennek keretében az Egyesült Államok több városában és számos jelentős európai színpadon is felléptünk – többek között a legendás Joyce Theaterben is bemutatkozhattam a *Late Night on Air* című produkcióban (2018).

2017-ben Gergye Krisztián koreográfiájában táncoltam Bartók Béla műveiben (*A csodálatos mandarin, A fából faragott királyfi*) a Budapesti Fesztiválenekar közreműködésével, a Műpa Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében, majd a turné keretében Katowicében, Bruggeben és Dortmundban is felléptünk.

Táncművészi karrierem fontos mérföldköve volt, amikor 2010-ben a Masdanza International Dance Fesztiválon közönségdíjat nyertem szólóprodukciómmal. Ugyanebben az évben a DanceWEB kutatási ösztöndíj elnyerése hasonlóan jelentős változást hozott.

Táncművészként mindig is azok a színpadi helyzetek vonzottak, ahol a test önálló nyelvként működik, és ahol a fizikalitás nem illusztrál, hanem jelentést teremt. Az ebből fakadó rugalmasság és állandó érdeklődés máig meghatározza színpadi gondolkodásomat.

KOREOGRÁFUSI PÁLYA

Koreográfusi tevékenységem kronológiailag is jól lekövethető ívet rajzol. Első munkáim között szerepel a *Krónikás ének* (2008) című szóló, valamint a *Legénybúcsú* (2009), amely a férfivá érés, a házasság előtti kicsapongás és a döntés felelősségének kérdéseit járja körül, erős iróniával és kritikai élességgel. A *Konyhaasztal* (2009) című duóban már megjelent a személyesség és az intimitás témája, míg a *Szigorúan ellenőrzött vágyak* (2011) című trió a titkolt és elfojtott érzések dramaturgiáját vizsgálta.

2012-ben készült el több fontos darabom: a *Hófehérke* a GG Tánc Eger számára, valamint a *Nebáncsvirág* című kvintett – mindkét koreográfia a szégyen és a sérülékenység témáit dolgozza fel. Ugyanebben az évben két szólómunka is született nemzetközi együttműködésben: a *Distant* Emer Vark vizuális művésszel, míg a *Magyar ugaron* Lionel Hoche koreográfussal közösen jött létre.

2013-ban a *Képzelt beteg* című előadásom vált a GG Tánc Eger legtöbbet játszott darabjává, a klasszikus alapanyagból kiindulva kortárs humorral és tánccal formálva meg a fizikai-lelki hipochondriát. Ugyanebben az évben került bemutatásra el az *Egy faun alkonya* című előadásom. A darab Nizsinszkij bántalmazó kapcsolata és első rendezése közötti párhuzamokra épül, a cselekmény számos szálon fut absztrakt és narratív módon is, középpontjában az érzékiség, a kiszolgáltatottság és a test művészi nyelve áll.

2014-ben a *Csárdáskirálynő* című operett feldolgozásához készítettem alkalmazott koreográfiát, megőrizve a mű könnyedségét, miközben különleges, stílusidegen fizikai rétegekkel gazdagítottam az előadást.

Első együttműködésünk testvéremmel, Grecsó Krisztiánnal a *Melletünk* című összművészeti est volt, amely a közös identitás, a család, szerelem, elengedés és felnövés témáit tárgyalja. A mozgás és az irodalom párbeszédében zajló előadás máig formálja művészi gondolkodásomat.

2016-ban készült el az *#Orfeusz #Eurüdiké* című duett Simkó Beatrixszal, amely a mitológiai szerelmi történetet kortárs értelmezésben dolgozza fel: A darab dramaturgiai ívét Orfeusz és Eurüdiké belső ritmusainak összeegyeztethetetlenlensége adja. Ugyanebben az évben mutattuk be a *Kamaszok* című koreográfiát a GG Tánc Egerrel, amely a tinédzserkor identitásválságát, döntéshelyezeteit és fizikai valóságát járja körbe humorral és érzelmi mélységgel.

2018-ban született meg a *Dadogó szimfónia*, Esterházy Péter *Oratorium Balbulum* című drámájának kortárs táncszínpadi olvasata. Az Imre Zoltán program részeként megvalósuló előadás egy paradoxonra épül: a prófécia már a kimondás pillanatában beteljesül. A mozdulatszövet álrituális térben zajló ünnepet idéz meg, ahol a testek révült és felszabadult állapotok között váltakozva jelenítik meg a jelenlét és elmúlás határait. Az előadás adaptációja a Pestisűző Fesztiválon, Szentendrén vált katartikus élménnyé.

Testvéremmel az elmúlt években további közös előadásokat hoztunk létre. A *Többet magunkról* című produkció az irodalmi est és a táncszínház határterületén egyensúlyoz, ahol az improvizatív zene, a kortárs balett és a próza egyenrangú szereplőként van jelen. Legutóbbi közös munkánk, az *Apánk üzent*, a Willany Leó társulattal valósult meg: az író legszemélyesebb művét állítottuk színpadra egy improvizációra épülő szerkezetben. Ezekben az előadásokban mindig állandó az improvizatív zene, a tánc és az irodalom egymásra épülő kapcsolata, valamint hogy az előre megírt irodalmi szövegre az improvizáció eszközeivel reagálunk. Mivel ez a reakció minden alkalommal más, az előadások is rendre eltérő formát öltenek.

Film- és mozgóképes munkáim szintén fontos részét képezik alkotói pályámnak. Alkalmazott koreográfusként dolgoztam többek között az *S.O.S Szerelem* (2007), a *Going Postal* (2010), és az *Ábel* (2012) című játékfilmekben, valamint a *Titanic* című televíziós sorozatban (2012). Táncfilmes alkotásaim közé tartozik a *Liszt* (2013), a *HANDKE – Bauhaus mozgóképkoreográfia* (2010) és a *Négy bukfenc* (2009). Ezekben vagy koreográfusként, vagy alkotó-előadóként vettem részt, elsősorban a tánc és a mozgókép határterületének kutatása foglalkoztatott.

Koreográfiai szemléletem középpontjában a test, mint jelentéshordozó áll – olyan helyzetek érdekelnek, ahol a mozgás nem illusztráció, hanem önálló gondolati rendszer. Munkáimban gyakran alkalmazok improvizációra épülő, mégis szigorúan strukturált kompozíciós elveket. Inspirációimat nemcsak a kortárs táncból, hanem a performansművészetből, a színházból, a testpolitikából és az irodalomból merítem.

Alkotói attitűdöm alapját az a meggyőződés képezi, hogy egy test és egy tér elegendő: a koreográfia számomra nem dekoráció, hanem állítás.

PEDAGÓGUSI KARRIER

2003 óta – már egyetemi tanulmányaim alatt – foglalkozom kortárs tánc oktatásával. Azóta folyamatosan kutatom az emberi test mozgásának mechanizmusait, legyen szó akár a legegyszerűbb vagy a legösszetettebb mozdulatokról. Az évek során egyre koncentráltabbá vált az a tudás, amelyet felhalmoztam, miközben növekvő tisztelettel és alázattal adom tovább azt, ami engem is formált.

Oktatói munkám során tanítottam a BailArt képzésben (2007–2011), majd 2009-től a Színház- és Filmművészeti Egyetemen (SZFE), ahol mozgást és kortárs táncot oktattam a színész, bábszínész és fizikai színházi rendező szakokon. 2015 és 2022 között a Magyar Táncművészeti Egyetemen is tanítottam különböző BA szakokon – többek között balettművészeket, moderntáncosokat, néptáncosokat és táncpedagógusokat. Oktatott tantárgyaim közé tartozik a kortárstánc-technika, a partnering, a kontakt improvizáció és a testtudat.

Nemzetközi tapasztalattal is rendelkezem: 2017-ben a kínai Chengduban, 2019-ben pedig Pekingben vezettem többhetes kurzusokat a kortárs tánc és a testtudatos mozgás módszertanával.

Oktatási módszereim az idők folyamán jelentős változásokon mentek keresztül, ám az óráim egyik állandó ismérve a nyugodt, elfogadó és demokratikus légkör megteremtése maradt, amely elengedhetetlen mind a növendékeim, mind a saját szakmai fejlődésem szempontjából. Meggyőződésem, hogy érdemes kísérletezni és próbálkozni anélkül, hogy azonnal a tökéletes kivitelezésre törekednénk. Hiszek abban is, hogy a mozgás megértése előbbre való az erő alkalmazásánál: először a tudás megszerzése szükséges, és ezt követheti a fizikai energia kibontakoztatása.

Ezen elvek mentén választottam szakdolgozatom témáját is, amely a vizualizáció szerepét vizsgálja a táncoktatásban. Megközelítésem szerint az elsődleges feladat az anatómiai adottságok és mozgásigények megértése, amelyet követően ezek készséggé formálása válik a központi céljá. Ezzel párhuzamosan kulcsfontosságú a mozgás közbeni tapasztalati élmények átélése, az önreflexió és a környezeti érzékelés fejlesztése.

Az integrált anatómiai és testtudati tréning során gyakran teszem fel növendékeimnek a kérdést: hogyan lehet egy embert egyensúlyozni, járni, majd táncolni tanítani? Arra ösztönzőm őket, hogy elemezzék a mozgás egyes fázisait, az emberi testben található kötőszövetek és izmok elhelyezkedését, valamint azok artikulációs lehetőségeit. A fejlődési sorrend megértése kulcsfontosságú: a természetes mozgásminták, a tekintet irányítása, a nyakizmok aktiválása, a térérzékelés és a propriocepció kialakulása alapozzák meg a mozgásfejlesztés pedagógiáját.

Elsődleges hangsúlyt fektetek a légzés tudatosítására, a test koordinációjára, a végtagok összehangolására, majd a törzs, a medence és a vállöv mozgásának integrálására. Ezt követi a test központi tengelyének, valamint a koponya-farokcsont közötti kapcsolat érzékelésének fejlesztése.

Oktatási szemléletem alapját a kreativitás, a mozgás szabadsága és az egyéni kifejezés mélyebb megértése képezi. A kortárs táncot nem csupán technikai készségek fejlesztésére használom, hanem önismereti és művészi eszközként is. Célom, hogy hallgatóim rátaláljanak saját hangjukra, tudatosabbá váljanak testük és érzelmeik viszonyában, és megerősödjenek művészi autonómiájukban.

Fontos számomra az egyén és a közösség közötti kapcsolat erősítése, amely az empátia és a kölcsönös tisztelet jegyében történik. Hiszem, hogy a kreativitás és az önreflexió mindenki számára érték, függetlenül attól, hogy később milyen szakmai utat választ.

Ezeket az elveket képviselem a Willany Leó Improvizációs Táncszínházban végzett pedagógiai munkámban is, ahol 2008 óta tanítok, mentorálok, és új módszertani modelleket dolgozok ki az improvizáció, a testtudat és az alkotói gondolkodás fejlesztésére. A Willany Leó keretében az elmúlt években többszáz középiskolai előadást és beavató foglalkozást tartottunk, emellett rendszeresen vezetek műhelymunkákat táncosoknak, színészeknek és mozgásművészeknek.

Különösen fontos számomra a *Testtudat és szabadtánc* kurzusom, amely az önismeret mozgáson keresztül történő fejlesztésére fókuszál. A kurzus alapgondolata, hogy testünk minden tapasztalatot elraktároz, és ha képesek vagyunk ezekre figyelni, új mintákat is tanulhatunk. A foglalkozások során a résztvevők mozdulataikon, légzésükön és érzelmi reakcióikon keresztül közelíthetnek saját testi- emlékezeti rendszerükhöz, ítékezés nélkül, elfogadó közegben. Az interocepció és propiocepció tudatosítása révén a testi önismeret és biztonságérzet növelhető – ez a gyógyulás, az alkotás és az önreflexió alapja is lehet.

WILLANY LEÓ MŰVÉSZETI VEZETÉSE

A fentebb leírt elveket képviselem a Willany Leó Improvizációs Táncszínházban végzett munkámban is, amelynek 2008 óta vagyok művészeti vezetője. A kezdeményezés a budapesti Tűzraktérben és Gödör Klubban indult, és az a felismerésem hívta életre, hogy a kortárs táncművész élete során nagyon kevés színpadi rutinra tehet szert, hiszen nagyon kevés időt tölt ténylegesen színpadon. A rendszeres improvizációs estjeink szép lassan kinőtték magukat, majd Willany Leó néven önálló szervezetté

formálódtak. A Leó egy nyitott struktúrájú, közösségi improvizációs tér, ahol minden este új, élőben születő előadások jönnek létre, különböző művészek – táncosok, színészek, zenészek – részvételével. Az estek gerincét nem kötött koreográfiák, hanem az együtt gondolkodás, figyelem és reagálás alkotja.

Munkám középpontjában az áll, hogy miként tudnak különböző művészek együttműködni egy közös improvizációs nyelv mentén. Azzal foglalkozom, hogy kinek milyen stratégiái vannak az improvizációban, hogyan tud felszabadultan, mégis összhangban dolgozni másokkal, és miként tud a pillanatban születő mozdulat kompozícióvá formálódni. Bár nincsenek klasszikus értelemben vett próbafolyamataink, az előadások minősége szempontjából kulcsfontosságú, hogy az improvizációs képességek tudatos fejlesztésére koncentráljunk.

A Willany Leó nem pusztán előadások sorozata, hanem egy sajátos alkotói, közösségi és pedagógiai tér, amely folyamatos jelenlétet, figyelmet és együttgondolkodást kíván meg minden résztvevőtől. A kollektíva működése alapvetően horizontális, mégis kiemelten fontos számomra a művészeti irány meghatározása, a meghívott vendégművészekkel való közös gondolkodás, a fellépők kiválasztása és a műhelymunkák koordinálása. Feladatomnak érzem, hogy olyan teret hozzak létre, amelyben a mozgásból kiinduló gondolkodás, az alkotás folyamata és a személyes fejlődés egymást erősítik – ahol a bizalom, az egymásra figyelés és a kockázatvállalás nem cél, hanem természetes működésmód.

A Leó egyik kiemelt célja, hogy bemutatkozási és alkotási lehetőséget biztosítson fiatal művészek számára. A heti szerdai estek immár tizenhat éve minden héten este fél tízkor kerülnek megrendezésre. Ez azt jelenti, hogy az évad végére megközelítőleg a 600. improvizációs, azaz nyitott partitúrájú est valósul meg. Ezek az estek lehetnek teljesen nyitottak, de számtalanszor valósultak meg tematikus alkalmak is, ahol egy-egy előadást a csapat egy művésze koreográfusi feladatokat ellátva komponál. Ezáltal újfajta művészi megoldások szülehetnek, és alkotóink lehetőséget kapnak koreográfusi hangjuk és elképzeléseik kipróbálására.

Folyamatosan igyekszünk innovatív megoldásokat találni, hogy jelenlétünkben többféle alkotó is profitálhasson. A The Space Galériával közös projektjeinkben képzőművészek, zenészek és táncosok közösen hoznak létre új bemutatókat: egy-egy

kiállításához kapcsolódva hathetente születik egy duett egy zenész és egy táncművész között, amelyet az aktuális tárlat inspirál.

A *Kaméleon* projekt keretében vendégkoreográfusokkal dolgozunk együtt. Négy meghívott alkotóval közösen hozunk létre improvizáción alapuló előadásokat, lehetőséget biztosítva a kortárs táncszíntér alkotóinak arra, hogy nagyobb létszámú csoporttal dolgozhassanak. Ez a kezdeményezés sajnálatos módon egyedülálló Magyarországon.

A Trafóval való együttműködésben tervezett *Oktopusz* projektünk jövőbeni célkitűzése, hogy évente nyolc különböző művésszel dolgozzunk együtt, rövid, intenzív alkotói folyamatok keretében. A projekt lehetőséget kínál a közönség számára, hogy betekintést nyerjen az improvizáción alapuló alkotás komplexitásába és az egyes folyamatok sokféleségébe.

Emellett rendszeresen szervezünk térspecifikus előadásokat külső helyszíneken, valamint immár második alkalommal szerveztük meg a Trafóban háromnapos fesztiválunkat, amely az improvizációra fókuszáló eseménysorozat. Folyamatosan dolgozunk új megoldásokon is: a Willany Leó podcast formátuma a táncművészek mindennapjaiba enged betekintést, miközben a kulturális finanszírozási válsághelyzetekre is alternatív válaszokat keres.

A Leó oktatási missziójának részeként három saját fejlesztésű beavató előadást is létrehoztam, amelyek különböző célcsoportokat megszólítva közvetítenek eltérő fókuszú szemléletformáló tartalmat. Ezek közül az egyik, *Az önmagunkkal való sakkozás kockázata* című előadás a KultUp programsorozat részeként eddig mintegy 13 000 diákhoz jutott el, és az online kérdőívek alapján a program legnépszerűbb produkciójává vált.

Az első beavató előadás a testtudat jelentőségét hangsúlyozza, és az önismeret kérdéseit járja körül – többek között Bessel van der Kolk *A test mindent számontart* című könyvére építve. A második a tanulási stratégiák fejlesztésére kínál inspirációt és gyakorlati példákat, Timothy Gallwey *A belső játszma* című művének szellemiségében. A harmadik előadás az interaktív részvételen keresztül mutatja be a klasszikus balett, a modern és posztmodern tánc közötti különbségeket, mivel úgy gondolom, hogy ezen műfajok eltérései a mai napig nem világosak a nagyközönség számára. E beavató előadások ugyanakkor a szabadtánc és improvizáció jelenlétére is hangsúlyt fektetnek, amely műfajokról a mai fiatalok sajnos még mindig nagyon keveset tudnak. Céljuk, hogy a fiatal közönséget érzékenyítsék a kortárs mozgásművészet iránt, segítsék a test kreatív nyelvének megértését, és lehetőséget biztosítsanak a saját testélményen keresztüli tapasztalásra.

A Willany Leó alapfilozófiája szerint minden ember képes alkotni, ha megfelelő környezetben, saját belső ritmusában dolgozhat. Az improvizációs estek során mindig új formációk születnek, amelyekben nincs hierarchia: a zene, a mozgás és a pillanatban születő dramaturgia együtt alakítja a teret és az élményt. A nézők, mivel beavatottak abba, hogy egy megkötések nélküli, nyitott partitúrát láthatnak – ahol a zene, a fény és a tánc is szabadon, kötöttségek nélkül improvizált – aktív részesévé válnak az alkotásnak, sőt, sokszor tanúivá egy belső utazásnak.

Művészeti vezetőként nemcsak az előadások ívét és kontextusát formálom, hanem – indirekt módon – a kollektíva szemléletét is alakítom. Különösen fontos számomra a testtel való munka pszichofizikai vonatkozása, az improvizáció, mint önismereti és terápiás folyamat, valamint annak vizsgálata, hogyan képezhet hidat a kortárs mozgás különböző művészeti és társadalmi terek között. A Leóban végzett munka során az évek alatt olyan új módszertani modelleket dolgoztam ki, amelyek a testtudat fejlesztésére, az interakciós érzékenység fokozására, valamint a kreatív döntéshozatal támogatására fókuszálnak – nemcsak művészi, hanem pedagógiai értelemben is.

Az improvizációs gondolkodás gyakorlása nemcsak művészi, hanem etikai kérdés is. A Leóban zajló közös alkotás mindig döntések sorozata: hogyan viszonyulok a másikhoz? Elindítom, kísérem, megszakítom vagy támogatom? A jelenlét itt nem technika, hanem szemlélet: a test, a figyelem és az empátia folyamatos aktiválása. A cél nem egy „jó” produkció létrehozása, hanem egy olyan tér megnyitása, ahol a résztvevők a saját határaikhoz, kérdéseikhez és vágyaikhoz is közelebb kerülhetnek.

A Willany Leó működése az elmúlt másfél évtizedben jelentősen hozzájárult a hazai improvizációs kultúra fejlődéséhez. A kollektíva többszáz előadást tartott különböző helyszíneken – független színházaktól iskolai tornatermeken át nemzetközi fesztiválokig. A fellépések mellett rendszeresen tartunk műhelymunkákat különböző szinten lévő érdeklődőknek, valamint középiskolai beavató előadásokat is szervezünk, ahol a diákok saját testélményen keresztül ismerkedhetnek meg az improvizáció nyelvével.

A Willany Leó számomra nemcsak előadótér, hanem egy kreatív laboratórium is, ahol pedagógiai, művészeti és társadalmi kérdések egyaránt felszínre kerülnek. Célom, hogy olyan környezetet tartsak fenn, ahol mindenki – saját belső motivációjából kiindulva – dolgozhat, fejlődhet és megmutathatja magát. Művészeti vezetőként és pedagógusként úgy érzem, hogy a Willany Leóban végzett munka példa arra, hogyan lehet egyensúlyt teremteni szabadság és felelősség, játék és tudatosság, egyén és közösség között. Ez a tér számomra nemcsak szakmai, hanem személyes laboratórium is, ahol újra és újra feltehetem a kérdést: mire képes a test, ha valóban figyelünk rá? Mit jelent alkotni, ha nem akarunk „jót” vagy „szépet”, csak jelen lenni?

Ez a szemlélet vezérel abban a törekvésemben is, hogy a doktori képzésem során az improvizációt ne pusztán technikaként, hanem érzékenyítő, alkotásmódot és világképet formáló erőként vizsgáljam tovább.

EGYÉB PROJEKTEK

A38 Műsorvezetés

2022 márciusa és 2023 novembere között a *Zene × Tánc* című sorozat műsorszerkesztője és műsorvezetője voltam az A38 Hajón, a Hajógyár és az A38 együttműködésében megvalósuló programsorozat keretében.

A program megszületésénél azon túl, hogy a könnyűzene alkotóit kellett dialógusba hoznom a kortárs-tánc szereplőivel, a vezetőségtől teljes alkotói szabadságot kaptam. A projekt többször is átformálódott, kerestem a legmegfelelőbb arcát. Célom egyfelől az volt, hogy elősegítsem a magyar zenészek és táncosok együttműködését, és ezáltal gazdagítsam a hazai alkotók megjelenésének lehetőségeit, és emellett kapcsolati tőkéjüket is bővíthessék. A sorozat különlegessége abban rejlett, hogy minden esemény egyedi, csak az adott alkalomra létrejövő együttműködés volt: kortárs táncművészek és progresszív könnyűzenei előadók közösen alkottak meg soha nem látott produkciókat. Többször az is megvalósult, hogy a program – azon túl, hogy koncert és előadás elegyeként közönség-hívogató jelleggel bírt – önmagán túlmutatva edukatív jelleget is öltött. Ilyen volt például, amikor Vadas Tamara, Molnár Csaba és Vass Imre voltak a vendégeim.

A műsor során igyekeztem az ízlésem félretéve minden oldalról válogatni vendégeimet. A táncszakmát régóta beárnyékoló szakadékokat szándékosan figyelmen kívül hagyva olyan alkotókat hívtam meg a neoklasszikus szcénából is, mint Velekei László a Győri Balett Igazgatója, Kozma Attila a Miskolci Balett igazgatója vagy Bozsik Yvette. Ugyanakkor a posztmodern szcénát is képviseltették vendégeim, így Hód Adrienn vagy Frenák Pál, Farkas Gergő Dávid vagy a Sub Lab Pro alkotói Jenna Jalonen és Juhász Péter is szerepeltek a sorozatban. A meghívottak között voltak zenészek, pszichológusok, képzőművészek és különböző művészeti ágak képviselői is. Az ArtMenők csapatának bevonása például egészen új kihívások elé állította az A38 technikai stábját is, de mégis sikerült minden alkalommal megvalósítani egy komplex, érzékenyítő és edukatív eseményt.

A beszélgetések és előadások fő célja az volt, hogy bemutassuk a kortárs táncművészet sokszínűségét, és új platformot teremtsünk az alkotók számára. A könnyűzene és a kortárs tánc találkozása lehetőséget adott arra, hogy egymástól távolabb álló közönségek is kapcsolatba kerüljenek ezekkel a műfajokkal. Fontosnak tartottam, hogy a műsor ne csupán szórakoztató, hanem szemléletformáló is legyen: az edukáció, a műfaji határok tágítása és az új alkotói helyzetek megteremtése egyszerre volt jelen minden eseményben.

Felvilágosítunk podcast

A *Felvilágosítunk* című podcast-sorozat 2024-ben indult azzal a céllal, hogy feltérképezze a kortárs táncművészek aktuális helyzetét Magyarországon, és párbeszédet kezdeményezzen azokról a kihívásokról, amelyekkel a független szcéna alkotói nap mint nap szembesülnek. A műsor központi kérdése az volt: mit tehetünk mi, művészek, a saját helyzetünk javítása érdekében?

A sorozatban beszélgetések formájában nyílt lehetőség arra, hogy a különböző háttérrel és

tapasztalattal rendelkező alkotók megszólaljanak, elmondják, miként látják a művészi pálya jelenlegi feltételeit, és milyen stratégiákat alkalmaznak a túléléshez vagy a kiteljesedéshez. A podcastben coach-szerű, támogató szerepben voltam jelen: nemcsak moderáltam a beszélgetéseket, hanem segítettem mélyíteni a reflexiókat, felszínre hozni a valódi kérdéseket és tapasztalatokat.

A podcast előzményének tekinthető a *Felvillanyozva* című YouTube-sorozat, amelyet a Willany Leó kollektíva tagjaként a saját konyhámban kezdtem el forgatni a COVID-járvány idején. A Willany Leó ekkor kapott először működési támogatást a Magyar Előadó-művészeti Irodától (EMMI/EMET), így különösen nagy felelősség nyomta a vállunkat. A járvány miatti lezárások azonban lehetetlenné tették a színpadi munkát, ezért a bemutatkozás és kapcsolattartás új formáit kellett keresnünk.

A *Felvillanyozva* sorozat célkitűzése az volt, hogy bemutassa a magyar kortárs táncszcéna alkotóit, és közelebb hozza őket a közönséghez. Minden részben beszélgettem a vendégeimmel az életükről, pályájukról és az improvizációhoz fűződő viszonyukról. A sorozat később a Trafó *Gondolat Generátor* programjával együttműködésben is folytatódott.

A *Felvilágosítunk* célja tehát nem pusztán az információközlés, hanem egy kollektív önismereti folyamat elindítása: hogyan látjuk magunkat művészként, emberként és közösségként ebben a rendszerben? Hogyan lehet úgy kérdezni, hogy közben építsünk, és hogyan lehet úgy beszélni, hogy abból közös cselekvés is születhessen?

A formátum közvetlenségére és őszinteségére sok pozitív visszajelzés érkezett – mind a szakmán belülről, mind azon kívülről. A beszélgetések nemcsak dokumentálják a szcéna állapotát, hanem lehetőséget teremtenek a közös gondolkodásra is.

BLUM projekt

A *BLUM Programmal* való kapcsolatom nyolc évvel ezelőtt kezdődött. A program a Gondolkodj Egészségesen Alapítvány edukációs kezdeményezése, amely azt a célt tűzte ki maga elé, hogy óvodapedagógusok oktatási palettáját többek között művészetterápiás eszköztárral bővítse. A módszerek és módszertan széleskörű elsajátításával a résztvevők megtanulják, hogyan alkalmazzák a mese, a drámajáték, a vizuális művészetek, a zene és a tánc terápiás lehetőségeit.

Az óvodapedagógusok így nemcsak mondókák és dalok ismeretével lesznek képesek fejlesztő foglalkozásokat tartani, hanem a különböző művészeti ágak kaleidoszkópszerűen összeálló, összművészeti formáit is képesek integrálni a mindennapi munkájukba. Oktatóként a programban az emberi test biomechanikájával, az integrált anatómia alapjaival és a kreatív gyermektánc gyakorlati alkalmazásával foglalkozom.

Az együttműködést azért tartom kiemelten fontosnak, mert olyan közös értékteremtés zajlik benne, amely különböző korosztályok bevonásával nemcsak kiegészíti, de erősítheti is egymást. A Willany Leó kollektívában szerzett tapasztalataimat ezen a területen is kamatoztatni tudom, így új hidakat építve a táncművészet és a pedagógia között.

#Orfeusz #Eurüdiké – táncfilm

2024 májusában a MU Színházban mutattuk be az #Orfeusz #Eurüdiké című táncfilmet, amely az azonos című színpadi előadás filmes adaptációja. Az eredeti koncepció megtartásával egy olyan rövid táncfilm készült, amely „vásznon” fogyaszthatóbb, ugyanakkor vizuálisan és dramaturgiailag is komplex élményt nyújt.

A film központi vizuális trükkje, hogy a történet színpadi és valós térben zajló eseményeit szinte észrevétlen vágásokkal kapcsolja össze, - mindezt főként manuális technikák segítségével, vállalva a pontatlanság és a hiba jótékony, organikus hatását.

Míg az eredeti előadás Jean Anouilh drámája alapján, annak erőteljes átértelmezésével és a tánc nyelvére adaptálásával készült, addig a film fő motívumaivá a párhuzamosság, Orfeusz megőrülése és Eurüdiké szuverenitása váltak. A ritmuskülönbség színpadi dramaturgiai funkciója a filmen a valós és képzelt síkok összeolvadásaként jelenik meg.

A táncfilm egyfajta kísérlet arra, hogyan lehet a színpadi jelenlét és az improvizáció esztétikáját a mozgókép nyelvén is hitelesen közvetíteni.

